

آبونه شماره : هر پراچون
سنه لى (۴۰۰) آلتى ايلنى
(۲۲۵) ، ممالك اجنيه ايچون
سنه لى (۴۵۰) ، آلتى آيلنى
(۲۵۰) غروشدرد.

نسخه سى ۷،۵ غروشدرد .
سنه لى ۵۲ عددرد .

اداره خانه : باب مالى جاده سنده
رشيد افندى خاندنه

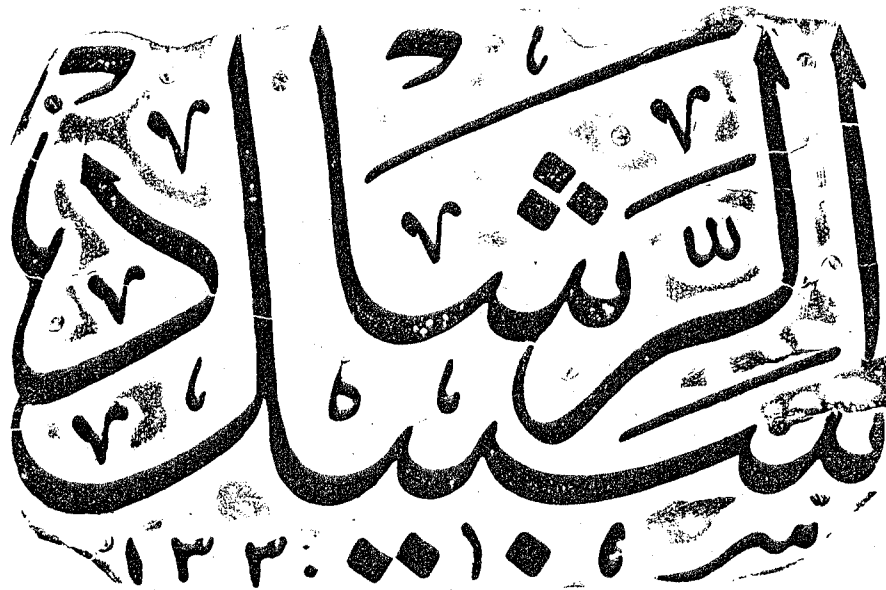
اخطارات
آبونه بدلى پشيندرد .

مسلكه موافق آثار مع المنونيه
قبول اولنور . درج ايدلمه ن
يازير احاده اولتماز .

والله يهدى من يشاء الى صراط مستقيم

باش محرد
محمد ماكف

صاحب و مدر
اشرف اديب

آدومه سى تبديانده ايريجيه
• غروش كوندردمليدرد .

مكتوبلرك امضارى واضح
واوقوناقلى اولسى وآبونه
صره نومرو سنى محتوى
بولونعى لازمدر

ممالك اجنيه دن آبونه
اولانلرك آدرس لر ينك
فرانسزجه يازلسى رجا اولنور .

پاره كوندردلدىكى زمان نهيه
داثر اولدىنى بيلدیرلسى
رجا اولنور

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

بناءً علیه کورولپور که اوچ بش قیز بتون برا کثرتک حسیاتیه استخفاف ایتش ویاخود مرپیلر، کوز یومق صورتیه بو استخفافه مساعده ایلشلدرد. بوکون یایله حق برشی وارسه اوده آنجق بوفاجمه مسسبب وقهرمانلرینک محبطه بر عبرت مؤثره اولق اوزره صورت مؤثره. تجربه ایدلمری لزومیدر.

اونونمایلم که بومکتبک دارالمعلمات اولسی واونک یتشدیردیکی طلبه لک یارینکی تورک آنالرینک مرپیلری بولنسی زره بوخصوصده حقلی بر اندیشه بخش ایتکده ومؤاخذله لرمنی ائ کوز، ائک بلیغ سسمزله اسماعه بزى مجور قیلمقدرد.

هم آکلاهیوروز؟ بوغرب مدینتک بزده تطبیقی می دینور؟ او واسع سربستی به و اخلاق خصوصده کی اوواسع تاقی به رغماً اروپایک هیچ بر طرفده رسمی بر قیز معلم مکتبک کندی سسقف صرفانی آلتده تطبیقنه مساعده ایتدیکی بر حرکتک ائک یوکسک بر تورک ومسلمان قیز معلم مکتبک چایلری آلتده اجراسنه مساعده اولنق، بزده آوروپایک، تجددک، نه قدر باککش، نه قدر فنا آکلاشیلمش اولدیغنی کوستره جک ال جانلی بر دلیدر.

اگر یارینکی تورک مرپیه لری مدینت یوللرینه عقیف و تمیز آیلنلرند کی فضیلت و شرف اکلیلی ایله دکل دانس و فوقس تروت اوبنایه رق کیره جکلرسه بو یاقلر منزول ومفلوج اولمی والله بویه بر قارناوال مدینتی مملکتیمزک ایچنه صوقاملیدر. زیرا بزم ایستدیکمز مرشیدن اول اخلاق، علم، فن ومساعی مدینتی در.

« اقدام » صلاح العربیه انیس

اقدام غزته سنده نشر اولونان بومقاله اوزرینه دارالمعلمات هیئت مدیره سی اوراده یاییلان مناسبتسزلکله افکار عمومیه نک واقف اولدیغنی اندیشه سیله یک بویوک تلاش کوستردیلر. مکتب مدیری دارالفنون مدرسلرندن محمد امین یک غزته لره شدتلی تکذیبنامه لر کوبدرمه یه قالدیشدی. اونک اوزرینه دارالمعلمانده کی یاییلان مناسبتسزلکی بالذات مشاهده ایدن اقدام محرری مسئله یی شو صورتله توضیح ایتدی :

« ... مجارلر، مهمانداری دارالفنون خانلری و بکری ایله غروب غروب کلدیلر. مکتبک آتیه سنده، مکتب مدیری محمد امین یک ومدره مطیمه خاتم، معلمر و یک چوقده طالبات کلنلری استقبال ایتدیلر. بومراسم اوقدر صمیمی، اوقدر جانندن اولدی که ... بن برکناره چیلیمش، وضیعی تدقیق ایدیوردم. شیمدی هر دارالمعلماتی طوبایه بیلدیکی برقاچ کیشی به مکتبکی کز دیرمک ایچون یانه آلوب اوزاقلاشیوردی. دارالمعلماتی طلبه اوقدر مهمانشوای اثری کوسترپیورلردی که مجارلرک ممنونیتدن آغزلی قابانماوردی. بو ادهده بر ساعتدن فضله مصاحبه دوام ایتدی. بر مجار، فراندرجه نطق سوبلرکن طالباتک بر قسمی موضوعی اوکره نمک ایچون عادتاً خیرجینلاشیورلردی. نهایت بری دایانامادی، بکا صورتی: « عفو ایدرسکز، عجبا نه سوبیلور؟ » « بوراسنی بر باغجه بکزه تیور وسزلرده باغجه نک چیچکری دیور. » دیدم.

اوله سوبندی که بو بر جله، ظن ایدرم بوتون مکتبی بر آتیه طولا شدی. بو برقاچ ساعت دوستلق یک جاقی ایلریله دی. مجارلر، خاطره دفترینه قونوشدقلری خانلرک اسلمرنی قید ایتدیلر، اولره کندی اسلمرنی یازدیردیلر. دها صوکره پیانو وکان اوطه لرینه تقیم اولان مجارلر، بوراده روحواز یارچهل دیکله به عادتاً مست اولدیلر. موسیقینک تأثیری اعصابی اوقادار که ونه تمش اوله جق که غلبه لقی آرمسندن تورکجه بر سسبب یوکسکدی : — دانس ایدلم ...

صوک زمانلرده بین الملل برکله حاله کیرن « دانس » ک نه دیمک اولدیغنی بیلدیم یوقدی کان اوطه سی دار دکدی. پیانو اوطه سنده پیانو کلیدی ایدی. — هایدی اوله ایسه قونفرانس صالونه. بر دقیقه ییچنده بوتون صرمل دولش. هربر، اشغال ایدلشدی. مکتبک کان و پیانو خواهلری اولامی مارشلدن بر اییی پارچه چالدیلر، طالبات شرقی سوبله دی. بو، مجارلرک اوزرنده اوقدر درین بر ایزراقدی که ... یانده اوطوران بر مجار، پیانوتک اوکنده کومه تشکیل ایدن دارالمعلمات تیلردن بر دانسنی اشارت ایدره ک یاریم فرانزجه ایله : — نه کوزل .. قیز دیدی.

بونی سوبلرکن غیر انسانی دوشوندیکنی آکلامقد کوجک چکمه دم. مان مجارلر، دارالفنونلی خانلردن برقاچنی یقالایه رق تینمه یه باشلادیلر. و بورقصه، واقع اولان دعوت اوزرینه بر قسم دارالمعلماتی خانلرده اشتراک ایتدی.

کورولپوردی که، دارالفنونلیرمزک بعضری سیاحتلرنده بو عجیب رقصی اوکریمکده کوجک چکمه مشر .. بو چیلغین هرا یاریم ساعتدن فضله دوام ایتدی. بر آره لقی کوزومی صحنه یه چور دیکم زمان بر آرز اول خوشنه کیدن و بو حسن بکا اظهار یدن مجارک دارالمعلماتی بر خانله صیجرادینگی کوردم. مطیمه یه دونوبده انطباعاتی حوادث اوله رق قید ایتدیکم زمان هرکس شاشیردی وغیر احتیاری هرکس بر آغزدن :

— ده لیمسک؟ دارالمعلمانده دانس اولورمی؟ دیدیلر. اصرار ایتدم. مسئله نک شافا دکل، بر حقیقت اولدیغنده آرز زمانده تام بر قناعت حاصل اولدی. — برهان لدین حالی « اقدام غزته سی دارالمعلمات مدیری علیهنده دعوا اقامه ایتشدرد. »

دارالفنونیه ایفنک اعترافاتی

دارالفنونلیرک یک اوغلارنده، بارلرده، مکتبلرده چیقاردقلری ناخوش حادثه لک افکار عمومیه اوزرنده بر اقدینی قنا تأثیر بیوک مات مجلسنه قدر عکس ایتدی. دارالفنونک مختاریتی لغو ایچون بعض مبعوثلر تکلیف قانونیده بولوندیلر. دارالفنونه قارشى افکار عمومیه نک و مجلسک بو حرکتی دارالفنون امینتی تلاشسه دوشورمش، بوتون غزته لره بیاناده بولونمه یه سوق ایتشدرد. صرفان عالنده وقوعه کلن بونذبذب و آنارشینک حامل حقیقیسی نه اولدیغنی آکلامق ایچون دارالفنون امینتک شو سوزلرینی اوقومق کافیدر :

« مادامک جمهوریت اعلان ایتدک، دارالفنونلیردالس ایدم جکدرودالس ایتلری طبعیدر. »

دوشومه بورلری که تورک دارالفنونی تاریخنک واعتمادلرک انکار ایتدیکی بر حیاتی یالکیز باخنه حیاتک وزمانک بوتون شامتلرینه رغماً تأسیس ایتدی. قادین وارکک بوتون کنجلی عینی درسخانه لرده عینی حقوقدن مستفید اوله رق

دها اولدن بری مسلمانلارده کی اخلاق اجتماعی مملکتیزده لزومی وجه یله تفسیر و تشریح ایدلش دکلدر .

بزه ، مکتبلر مزده هیچ برکیمسه مثلاً زکاتک اخلاق اجتماعی اوزرنده کی تأثیرات حکمیة سنی سویله مه مشدر . حالبوکه بو ، تساند اجتماعی کده هم برفضانی تشکیل ایدر . بوکون انکلتزه ، الآن توراتک قواعدیله حرکت ایتجورمی ؟ حالبوکه مسلمانلارک اخلاق اجتماعی سی اوتنه کیلرک هپسینه مرجعدر . بونی سویله بونی یوک اجنبی مؤلفلریدر .

مملکتیز جوق فضله جاملدر . لاییکلک نه دیمک اولدینی حالا آکلایه مامشر ، ضیا کونک آلب مرحوم بوکلر « لادینی » دبه یا کاش اولورق ترجمه ایتیش و او یا کاش ترجمه یوزندن مملکتیزده کی برسم سطحی بینر ضلالتده قاللشدر . ینه بو یا کاش ترجمه ک نتیجه سی اولورق حکومتکده مقصدی نه اولدینی آکلا یانلر نادردر . واقعا معارف و کالتک اواسر غریبه سی بو یا کاش تلغی لری تقویه ایتدیکندن مکتبلرده چیرندن چیمه مشدر ... »

فلسفی اخلاق قواعدینک بزه بر تأثیری اوله مایه جفتندن ، مجرملرک قانون ور قوسندن ده پروالری اولمادیغندن بحث ایتدکدن صوکره دوام ایدیور :

« زده حیا و حجاب هم عائلی ، هم دینی برفضیت ایدی . حالبوکه بونلر دنیا صفاسنه مانع عد ایدلر بکنندن اولرکده حکمی بو قدر .
عائله لیک شدتلی عوامل آلتنده ایکلر بولر . بوکون قادیلقده مع التأسف شدید بر بحران اینچنده در . اوکا یا کاش تلقینات واقع اولشدر . او هیچ آکلامادی ، بیلدیکی ، ماهیتی ادراک ایتدیکی بریکی حیانه کیر کیرمز ، اوکا فضیلتن زیاده رذیلت کوسترلش ، ایشته عائله رابطه سی ده بویه بر باد اولشدر . مکتبه کلنجه ، او زمره عتقا فوشنه بکزر . هر مکتبه معاً تربیه خراب اولشدر . مکتب اداره لری معارف و کالتن آلدق لری تعالیمات عجوبه نما ایله هاندی اصول تربیه یی تطبیق ایدم جکلرینی تمیننده شاشیروب قاللشدر . علی العموم مکتبلر آجینه جق حالده درلر . بونلر ده تربیه جهتی مه ملدر . تورکیه ده هیچ بر زمان مکتبلر شیمدیکی کپی قارمه قاریشقی بر حاله کلمش دکلدر . بزم مکتبلر ایچون شیمدی بر (روس صالاته سی) دیمکدن باشقه برشی بولونه ماز . اکی زمانک مکتبلر یله بوکونکی مکتبلر آرمه سنده کی فرق تعریف اولونه جق کپی دکلدر . معارفنک اداره سته صوقلش اولان عجمی آلر ، اوراسنی آرز زمان ظرفنده بک فنا بر حاله کتیر مشدر . معنویات خصوصنده مدھش برترزله اوغرادق . بونی طوغرولتی ایچون بر دقیقه بیه غائب ایتیه رک ارباب جدیت و اختصاصدن مرکب بر هیئت تشکیل یله معارف مسئله سنی بولنه قوبتالی و آرتق هر هانکی بر معارف وکیلته ، مکتبلری بوزمه مساعده ایتمه ملیدر . معارفی بیتی ایشته بو مساعده کارلدر . هم لزومندن زیاده معارف اختیار ایدلش ، هم معارف انحطاطه اوغرامشدر . مکتبلر مزده تطبیق اولونه جق اصول اداره ک تثبیطه اشتغال شرطدر . معارف وکیلری اداره ک جریانه باقسونلر . تدریسات و تربیه ک جریانی کندی کندی لری به تبدیل ایدم مسونلر . »

« پایا » و میسیونرلک

هندستانک (لاهور) شهر نیده انتشار ایتمکده اولان (نور) رفیق

۱ کانون ثانی تاریخی نسخه سنده بومهم مقاله یی نشر ایدیور :

« اسلام حالنک هیچ برکوشه سی یوقدرکه اوراده میسیونر اردوسنک بو مدرزه سی بولونما یین . بو اهل صلیک وظیفه سی هر پرده مسلمانقله مجادله در ، اخیراً هر آلدیفنزه کوره « پایا » ده میسیونرلر میانه داخل اولش وروماده

تدریس ایتدی . بش سنده بری دوام ایدن بومشترک حیاتک چیرکین طرفی کوستریکز ! اخلاق ، انضباطی ، ولایتی اولیان مؤسسه بویله می اولور ؟ » دارالفنون امینه کوره اورنده شسایان تقبیح هیچ بر حرکت یوقدر . « اعتقادلرک انکار ایتدیکی ، (یعنی دینلرک طایفادیفی) بو حیاتی ، بو مشترک حیاتی بزه بزم دارالفنون بزم تأیس ایتدی . بونک چیرکینلکی نزمه سنده ؟ دیور . دیمک که بوتون افکار عمومیه ک ، مطبوعاتک ، مجلسک تقبیح لری معناسزدر حد ذاتنده بونلری تقبیح دکل ، تقدیر ایتک لازمدر ... اوله می ؟

کورولوریا ، اجتماعی تذبذب و بحرانک رهبری کملردر . بو اعزافات فارشوسنده آرتیق سویله جک سوز یوقدر ...

فوضای اجتماعی

اجتماعی بحران ، مکتب بحران ، قادیلق بحران

اقدام صاحبی احمد جودت بک یازیور :

« مملکتیزده عمومی ، خصوصی اوله غریبه لر اولوبورکه ، وکالتدن ، مکتبندن طوتکده هرکوشه باشته قدر ، یا بر معام ، یا خود یالسی جائز و یا غیر جائز اولان شیلری حاوی برلوحه ستونی رکن ایتک لازم کله جک . بومملکت او قدر شاشیر مشدر . یالکن اصول و نظامات شاشیقینلنی دکل ، قواعد معاشرت شاشیقینلنی ده وارددر . سائر هیچ بر مملکتده اولیان شیلر بزم مملکتیزده وقوعه کلور . چونکه اجتماعی اخلاق ، اجتماعی انتظام قواعدی اونودولنه باشلادی . حکومتک مأمورلرینی بیه طایفیدرلر . مواد اخلاقیه نزمه ایه کباً قالدق . معاذالله اوله برتورک هیئت اجتماعی تشکیل ایدیورکه بونک اوصاف و خواصنی تاریخلر هانکی عنوانلر آلتنده قید ایدم جکلرینی بیه میه جکلدر . بواسرلری ، نیلری ویرنلر بریشی نظر دفته آلمایورلر . اواسر و قوانین ، محیطه ، اقلیه ، تربیه کوره تنظیم اولونور .

بوکونکی تورک هیئت اجتماعی تمامیه هر یاندر . ایی اوج آیدن بری استانبولده و طهرده وقوعه کلمش اولان احواله کرز کزد بریکز . حرکات شخصیه و اجتماعی مزده بزه نلرک رهبر اولدینی سویله بیلریمیکز ؟ نه تربیه عائلیه وار ، نه اخلاق دینیه وار ، نه اخلاق فلسفی وار ، نه قانون قورقوسی وار . عقله فصل اسرسه اوله حرکت ایدیور . اوله وقوات اولوبورکه انسان بعضاً ، غنجا بونون معلومات ابتدایه غائب اولدی ده حیات بهیمانیه طوغری می کیدیورز ، دیور .

۱ انسانلرک اداره سی ایچون برطاقم برسیلر وارددر . قاچ کره باز دق که ده موقراسی و جمهوریت حالنده یا شایه جق برملتک فضیلت صاحبی اولمی لازمدر ، یوقه انحلاله اوغرار . بزم احوال عمومیه مزده نه کوریلور ؟ فضیلتک کاملاً عکسی . اوج درلو اخلاق وارددر : اخلاق دینی ، اخلاق فلسفی ، اخلاق تشریعی . برنجیمی بوکون اجتماعیات مزده دییه بیلریم که تماماً محو اولدی . او اخلاق فضولی برشی عد ایدلر ، دها ، سبب تدنی اولتی اوزره اتهام ایدلر . اسلام دینک شخصلر ایچون وضع ایتدی قواعد اخلاقیه ترک ایدلر کی هیئت اجتماعی ک حسن حالده بقاسنه عائد اولان قوانینده کاملاً اونودلر . مسلمانلارده کی اخلاق اجتماعی ، هیچ بر دینده او قدر مکمل دکلدر . فقط جهالت غفلتله بونلر کوریلر بور . لکن طوغری سنی سویله می ، شمدی دکل ،